

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجهٔ دکترای حرفه‌ای رشتهٔ پزشکی

بررسی دموگرافیک و بالینی بیماران مبتلا به آنوریسم آئورت در بیماران بستری در

استان اردبیل از سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱

نگارش:

مریم غفاری هشجین

استاد راهنمای:

دکتر امیراحمد عرب زاده

استاد مشاور:

دکتر حامد زندیان

اسفند ۱۴۰۲

شمارهٔ پایان نامه:

۰۱۱۷۵

این پایان نامه را تقدیم می کنم به مهریان ترین همراهان زندگیم، مادر، پدر و برادر عزیزم که حضورشان همواره گرمابخش زندگی من بوده است.

اکنون که به یاری پروردگار و یاری و راهنمایی استاد بزرگ موفق به پایان این رساله شده ام وظیفه خود دانسته که نهایت سپاسگزاری را از تمامی عزیزانی که در این راه به من کمک کرده اند را به عمل آورم :

در آغاز از استاد بزرگ و دانشمند جناب آقای دکتر امیراحمد عرب زاده که راهنمایی این پایان نامه را به عهده داشتنند قدردانی مینمایم.

از داوران گرامی جناب آقای دکتر علیرضا محمدزاده، آقای دکتر محمد وکیلی و آقای دکتر سعید صادقیه اهری که زحمت داوری و تصحیح این پایان نامه را به عهده داشتنند کمال سپاس را دارم.

از دوست عزیزم آقای دکتر محمدامین وطن خواه که در این راه از راهنمایی های ایشان بهره ی فراوان جستم نهایت تشکر را دارم.

فهرست مطالب

عنوان		صفحه
چکیده:.....		۷
فصل اول: مقدمه		۳
۱-۱: مقدمه		۴
۱-۲ بیان مسأله		۴
۱-۳: اهداف و فرضیات طرح		۶
۱-۳-۱: اهداف کلی		۶
۱-۳-۲: اهداف اختصاصی		۶
۱-۳-۳: اهداف کاربردی		۷
۱-۴: فرضیات یا سوالات طرح		۷
۱-۵: تعاریف واژه اختصاصی		۸
فصل دوم: بررسی متون		۱۰
۱-۱: مبانی نظری:		۱۱
۱-۱-۱: آنوریسم آئورت		۱۱
۱-۱-۲: تعریف		۱۱
۱-۱-۳: شیوع		۱۱
۱-۱-۴: پاتوفیزیولوژی		۱۲

۱۳.....	۲-۱-۱-۵: نرخ رشد آنوریسم
۱۴.....	۲-۱-۱-۶: غربالگری
۱۵.....	۲-۱-۱-۷: رشد و آنوریسم
۱۵.....	۲-۱-۱-۸: شواهد بالینی
۱۵.....	۱-۱-۸-۲: آنوریسم آئورت پاره نشده
۱۶.....	۲-۱-۱-۸-۲: پارگی آنوریسم آئورت شکمی
۱۸.....	۲-۱-۱-۹: درمان
۱۸.....	۱-۱-۹-۱: اصلاح عامل خطر
۱۸.....	درمان دارویی
۱۹.....	۲-۱-۱-۹-۲: اندیکاسیون هایی برای ترمیم آنوریسم
۲۰.....	۲-۱-۱-۱۰: مداخلات برای ترمیم آنوریسم
۲۰.....	۱-۱-۱-۱۰-۱: ترمیم آنوریسم اندوواسکولار
۲۰.....	۲-۱-۱-۱۰-۲: انتخاب مدل پیوند
۲۱.....	۲-۱-۱-۱۰-۳: درمان جراحی باز
۲۱.....	۱-۱-۱-۱۰-۴: پیکربندی پیوند
۲۲.....	۲-۱-۱-۱۰-۵: مرگ و میر و عوارض بعد از عمل
۲۲.....	۲-۱-۱-۲: آنوریسم توراسیک
۲۳.....	۱-۲-۱-۲: مقدمه
۲۴.....	۲-۲-۱-۲: سبب شناسی
۲۵.....	۳-۲-۱-۲: اپیدمیولوژی
۲۵.....	۴-۲-۱-۲: پاتوفیزیولوژی

۲۶.....	۵: آسیب شناسی بافتی	۱-۲
۲۶.....	۶: سوابق و معاینات فیزیکی	۱-۲
۲۷.....	۷: ارزیابی	۱-۲
۲۸.....	۸: مدیریت درمان	۱-۲
۳۱.....	۹: تشخیص افتراقی	۱-۲
۳۲.....	۱۰: پیشآگهی	۱-۲
۳۲.....	۱۱: عوارض	۱-۲
۳۳.....	۱۲: هشدارها و آموزش‌های لازم برای بیماران	۱-۲
۳۴.....	۱۳: آنوریسم‌آبدومینال	۱-۲
۳۵.....	۱: مقدمه	۱-۲
۳۶.....	۲: علت شناسی	۱-۲
۳۶.....	۳: اپیدمیولوژی	۱-۲
۳۷.....	۳-۱: آسیب شناسی بافتی	۱-۲
۳۸.....	۴: سوابق و معاینات فیزیکی	۱-۲
۳۸.....	۵: ارزیابی	۱-۲
۳۹.....	۶: مدیریت/درمان بیماری	۱-۲
۴۳.....	۷: تشخیص افتراقی	۱-۲
۴۴.....	۸: عوارض	۱-۲
۴۵.....	۹: مراقبت‌های بعد از عمل و توانبخشی	۱-۲
۴۵.....	۱۰: مشاوره‌ها	۱-۲
۴۷.....	۱۱: ترمیم آنوریسم آئورت اینفرا رنال	۱-۲

۴۹.....	۲-۲: پیشینه پژوهش
۵۳	فصل سوم : مواد و روش کار
۵۴.....	۱-۳: نوع پژوهش
۵۴.....	۲-۳: جامعه آماری، روش نمونه گیری، حجم نمونه
۵۵.....	۳-۳: روش گردآوری اطلاعات
۵۵.....	۳-۴: روش اجرای طرح و تکنیکهای مورد استفاده material & methods
۵۵.....	۳-۵: معیار های ورود به مطالعه
۵۶.....	۴-۳: روش تجزیه و تحلیل داده ها و بررسی آماری
۵۶.....	۷-۳: ملاحظات اخلاقی
۵۹.....	۹-۳: جدول متغیر های مطالعه
۶۰	فصل چهارم: نتایج
۶۱.....	۴-۴: اطلاعات کمی و کیفی
۷۰	فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری
۷۱.....	۱-۵: بحث
۷۷.....	۲-۵: محدودیت ها
۷۸.....	۳-۵: پیشنهادات
۷۹.....	۴-۵: نتیجه گیری
۸۱.....	۵-۵: ترجمان دانش
۸۳	منابع

فهرست جداول

جدول ۴-۱، حیطه های فردی-اجتماعی افراد شرکت کننده ۶۱
جدول ۴-۲، اطلاعات توصیفی ۶۳
جدول ۴-۳، اطلاعات سبک زندگی ۶۳
جدول ۴-۴، اطلاعات سوابق پاتولوژیک ۶۴
جدول ۴-۵، اطلاعات نوع درمان ۶۵
جدول ۴-۶، اطلاعات نوع درمان ۶۵
جدول ۴-۷، فراوانی علایم ۶۶
جدول ۴-۸، اطلاعات محل آنوریسم ۶۸

فهروست اشکال

تصویر ۱-۲: اینفوگرافی آنوریسم توراسیک ۲۲
تصویر ۲-۲ اسکن آنوریسم توراسیک CT ۲۳
تصویر ۲-۳، آنوریسم آئورت شکمی ۳۵
تصویر ۲-۴، آنوریسم آئورت شکمی ۴۸
نمودار ۱-۴، فراوانی شغلی ۶۹

بررسی دموگرافیک و بالینی بیماران مبتلا به آنوریسم آئورت در بیماران بستری در

استان اردبیل از سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۱

چکیده:

زمینه: آنوریسم آئورت به عنوان یک اورژانس پزشکی ممکن است منجر به وقوع عوارض بسیاری در افراد مانند مرگ گردد.

هدف: پژوهش حاضر با هدف تعیین اطلاعات دموگرافیک و بالینی در بیماران آنوریسم آئورت در بیماران بستری در استان اردبیل در طی پنج سال (۱۳۹۷-۱۴۰۱) انجام شده است

مواد و روش‌ها: این مطالعه از نوع مطالعات توصیفی و در قالب بررسی موارد (case series) طراحی شده است که در آن پرونده بیماران با آنوریسم آئورت مورد بررسی قرار گرفتند. جامعه مورد مطالعه، شامل بیمارانی است که با تشخیص آنوریسم آئورت در بیمارستان امام خمینی اردبیل در بازه‌ی زمانی فروردین ۱۳۹۷ تا اسفند ۱۴۰۱ بستری بوده‌اند. بر این اساس کلیه افرادی که با تشخیص آنوریسم آئورت در بازه‌ی زمانی فوق که پرونده پزشکی مرتبط با این بیماری را دارند وارد مطالعه شدند. حداقل حجم نمونه با توجه به مطالعات مشابه نظیر مطالعه حبیب‌الله و همکاران و بر حسب فرمول حجم نمونه برای جوامع محدود در حد ۵۳ نمونه تعیین گردید.

یافته‌ها : در این پژوهش، داده حاکی از بروز آنوریسم بیشتر در جنس مرد (۶۶٪) و شیوع بالای افراد سیگاری (28.3٪) است. شرکت کنندگان سابقه قابل توجهی از شرایط قلبی-متابولیک، از جمله دیس لیپیدمی (۸۶.۸٪) و درگیری آترواسکلروتیک (۵۴.۷٪) را نشان دادند.

درمان غیر تهاجمی رایج ترین رویکرد (۶۲.۳٪) با علائم مختلف گزارش شده، از جمله درد شکم (۳۵.۹٪) بود. اکثریت آنوریسم‌ها آئورت شکمی (۶۰.۴٪) را تحت تاثیر قرار داده و جمعیت مورد مطالعه میانگین سنی ۶۶.۶ سال داشتند.

نتیجه‌گیری: درکل، داده‌های جامع ارائه شده در جداول، ویژگی‌های جمعیت شناختی، بالینی و مرتبط با درمان افراد مبتلا به آنوریسم آئورت در جمعیت مورد مطالعه را روشن می‌کند.

كلمات کلیدی: آنوریسم، آنوریسم شکمی، شیوع